

Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5

Koncepce rozvoje školského zařízení do roku 2024

Motto: Společně pro druhé

Poslání školského zařízení:

*Podporujeme mladé lidi v osobním i odborném růstu.
Nabízíme přátelskou atmosféru, profesionální vedení
a férový přístup.*

Koncepce rozvoje školského ubytovacího zařízení do roku 2024

1. Charakteristika a poslání Domova mládeže, internátu a školní jídelny

Domov mládeže, internát a školní jídelna (dále jen DM) je školským zařízením s právní subjektivitou zřízeným Královéhradeckým krajem v roce 1990. V roce 2004 došlo ke sloučení s DM a internátem v Hradecké ulici, čímž vzniklo jedno z největších školských ubytovacích zařízení v ČR dislokované ve třech objektech.

Vedení DM věnovalo za dobu své existence vždy významnou pozornost evaluaci podmínek a výsledků své činnosti. Formou anonymního dotazování oslovovalo především žáky, jejich zákonné zástupce i všechny kategorie pracovníků DM. V současnosti vychází analýza z hodnocení DMIŠJ za léta 2007, 2013 až 2016 a následujících šetření, která měla za cíl ověřit účinnost přijatých opatření nebo potvrdit známá zjištění (např. měření pracovní spokojenosti pracovníků a žáků, kvality interakce žák/vychovatel nebo každoročně zjišťované výkony ve skupinových formách práce). Na těchto objektivizovaných zjištěních je postavena analýza výsledků činnosti DM.

2. Aktuální stav, priority a strategie rozvoje DMIŠJ

2.1. Poskytování sociálně zabezpečujících služeb

a. Analýza aktuálního stavu:

- kvalitní ubytování se vyznačuje komfortem v bydlení, materiálním zázemím pro přípravu na vyučování a existencí organizačních opatření, která umožňují naplnit sociální a vzdělávací potřeby žáků např. klid pro samostudium, možnost vybrat si spolubydlícího nebo požádat o změnu ubytování,
- lůžková kapacita DM (815 lůžek) je z důvodu demografického poklesu využívána na 85 % (celkem ubytování žáci a studenti z 25 škol regionu vč. žáků ZŠ - talentované děti); ukončení ubytování v průběhu školního roku je cca 5 % ubytovaných (důvody: školní neúspěšnost, dojíždění v letních měsících),
- DM je vnímán jako vstřícné a bezpečné místo pro žáky, studenty i pracovníky; k tomu mj. přispívají např. zabezpečené systémy vstupů do všech objektů; více než 93 % ubytovaných se v DM cítí bezpečně,
- prosazováním nových výživových směrů ve školním stravování se daří postupně měnit postoje ubytovaných ke zdravé výživě,
- vedení DM aktivně vytváří pozitivní a zdravé klima, které podporuje rozvoj každého žáka; k tomu napomáhá i vlastní prostředí DM, čistota, estetická úprava vnitřních prostor i okolí, dodržování zásad psychohygieny žáků i pracovníků apod.

b. Priority:

- účelně využívat ubytovací kapacitu DM, cíleně umísťovat žáky na jednotlivá pracoviště podle spádovosti škol nebo konkrétních podmínek pracovišť ve vztahu k zájmům a potřebám žáků,
- být konkurenceschopným školským zařízením v rámci města, zvyšovat prestiž DM nejen nadstandardním materiálním zázemím pro ubytování i volný čas, ale také kvalitou psychosociálního klimatu¹,

¹ V roce 2016 vyjádřilo obecnou spokojenost s podmínkami života v DM více než 90 % žáků, tento údaj je ve srovnání s předchozími anketami (2007, 2013) prakticky shodný, což svědčí o stabilní kvalitě práce školského ubytovacího zařízení.

- s ohledem na stoupající demografickou křivku lze předpokládat již v roce 2021 plné využití ubytovací kapacity DM tzn. nutnost připravit se na to materiálně, organizačně i personálně,
- velmi dobře vybavená školní jídelna plně uspokojuje potřeby celodenního stravování ubytovaných žáků i pracovníků; stejně jako DM se podílí na doplňkové činnosti.

c. Strategie rozvoje školských služeb:

- spolupracovat se školami i veřejností, poskytovat jim komplexní informace o podmínkách ubytování a stravování, včetně využití elektronické komunikace (webové stránky, Facebook, Instagram),
- pro další zkvalitňování sociálně zabezpečujících služeb efektivně využívat i vícezdrojové financování,
- vytvořit personální a materiální podmínky pro postupné zavedení dietního stravování.

2.2. Průběh vzdělávání a podpora žáků

a. Analýza aktuálního stavu:

- cíle a záměry v oblasti pedagogické práce obsažené ve školním vzdělávacím programu (ŠVP) jsou systematicky rozpracovány pro všechny druhy škol a věkové kategorie ubytovaných žáků včetně výchovných programů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané; vzhledem k tomu, že do celé tvorby těchto koncepčních materiálů byli zapojeni vychovatelé spolu se žáky a zákonnými zástupci (dotazníkového šetření), byl vytvořen předpoklad pro jejich sdílení a naplnění,
- je zaveden účelný, funkční a efektivní systém evaluace vzdělávání, který napomáhá ke zkvalitňování výchovného působení na každého žáka; průběžně je vyhodnocována i účinnost zaváděných opatření ke zlepšení stavu v jednotlivých oblastech vzdělávání,
- prioritami vzdělávání v DM jsou: respektování individuality žáka, motivace ke smysluplnému využívání volného času s důrazem na přípravu žáků na vyučování, celkový rozvoj osobnosti žáka, partnerský vztah pedagogů a žáků založený na demokratických principech, vzájemná úcta a přátelská atmosféra,
- velmi dobrých výsledků je dlouhodobě dosahováno v pedagogickém ovlivňování volného času ubytovaných, tj. aktivní a účelné zapojení žáků do skupinových forem práce (např. 40% zapojenost všech ubytovaných do pravidelných zájmových aktivit v DM, u žáků 1. ročníků je dosahováno více jak 60%);
- kvalita interakce žák - vychovatel je periodicky měřena s využitím standardizovaných dotazníků pro žáky; kvalitu edukačních vztahů hodnotí žáci výborně (průměrně 105 bodů ze 120 možných) a také hodnocení edukačního řízení (schopností vzdělávat, vychovávat) vychovatele dosahuje velmi dobré úrovně (99/120 b.),
- vychovatelé při plánování a výchovném působení na žáka systematicky využívají pedagogickou diagnostiku, která umožňuje objektivní hodnocení žáků i snadnější řešení případných výchovných problémů; průběžně jsou vedeny diagnostické záznamy, které slouží k vypracování charakteristiky žáka a vyhodnocování výchovných záměrů či individuálních výchovných plánů,
- pololetně je prováděno osobní hodnocení všech žáků, jehož součástí je sebehodnocení; hodnotící zpráva je zákonným zástupcům nezletilých žáků zasílána písemně,
- jsou stanovena jasná pravidla k prevenci všech forem rizikového chování, které DM efektivně uplatňuje; každá výchovná skupina realizuje v průměru 6 - 8 témat skupinového programu

prevence, který má návaznost na předcházející působení na žáky v oblasti prevence s důrazem na jeho celoroční realizaci; základem jsou programy aktivního sociálního učení, upřednostňovány jsou prožitkové aktivity s menší skupinou (cca 10 žáků),

- důsledná a systematická podpora je věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (individuální plány, specifický výchovný program, "přirozená inkluze" v součinnosti s ostatními žáky na budově, odlišný časový režim apod.),
- 98 % rodičů vyjádřilo spokojenost s úrovní péče o jejich dítě v DM i s organizací a cíli vzdělávání, přes 90 % dotazovaných potvrdilo, že kvalita vychovatelů vyhovuje jejich potřebám a očekáváním.

b. Priority:

- rozvíjet systém podpory motivace žáků k učení a k dosahování úspěšnosti ve vzdělávání - umožňovat ubytovaným maximální rozvoj odpovídající jejich možnostem; vytvářet podmínky pro pochopení celoživotního vzdělávání; podporovat pozitivní motivaci žáků k plnohodnotnému životu,
- stabilizovat témata nového školního preventivního programu jako uceleného systému vzdělávání ubytovaných v oblasti rizikového chování specifikovaného na jednotlivé ročníky i druhy škol, důraz klást na zážitkové učení,
- provést revizi výchovných programů, akceptovat nové trendy v osobních a skupinových zájmech žáků, hledat možnosti k rozvíjení technických oborů (ICT), environmentální, mediální výchovy nebo finanční gramotnosti; vyváženě a účelně přitom využívat skupinových a individuálních forem práce se žáky s cílem podporovat přirozené psychosociální klima v DM,
- v činnosti se žáky realizovat cíle zdravého životního stylu a učit je uplatňovat získané návyky v běžném životě; rozvíjet jejich občanské kompetence v konkrétních podmínkách života v DM (práva a povinnosti, zapojení se do činnosti žákovské samosprávy, pomoc a spolupráce, dobrovolnická a charitativní činnost, solidarita apod.),
- poskytovat podporu rodičům, spolupracovat s nimi při výchově jejich dětí; při komunikaci s nimi uplatňovat vstřícný a respektující přístup.

c. Strategie vzdělávání a podpory žáků:

- zaměřovat se na další vzdělávání a sebevzdělávání vychovatelů zejména v oblasti nových trendů a metod ve vzdělávání, výchovného poradenství, prevenci rizikového chování a pedagogické diagnostiky i za podpory mimorozpočtových zdrojů; dosáhnout toho, aby na všech pracovištích vykonávali specializované činnosti zejména v oblasti prevence vychovatelé s potřebným vzděláním,
- aktivně motivovat žáky k systematické a dlouhodobé účasti na vzdělávacím programu včetně školního preventivního programu,
- usilovat o zřízení pozice domovního psychologa nebo sociálního terapeuta k realizaci úkolů v oblasti prevence a podpory žáků i pomoci směrem zákonným zástupcům a rodičům žáků a studentů.

2.3. Řízení, pedagogické vedení, personální zajištění

a. Analýza aktuálního stavu:

- DM má propracovaný systém řízení, který je podpořený funkčním informačním systémem; mezi silné stránky řízení patří: plánování, (dlouhodobé i krátkodobé), organizování (stabilita pracovních postupů, a mechanismů při řešení pracovních a organizačních úkolů), systematická kontrola a hodnocení,

- složitost řízení je dána dislokací organizace ve třech objektech od sebe poměrně vzdálených, což nevytváří optimální podmínky pro organizaci práce, a proto je řízení založeno na kombinaci osobního řízení vedoucími útvarů, řízení pedagogické činnosti na všech pracovištích vedoucími vychovateli, systematického plánování, pracovních porad na různých úrovních a řídicími pokyny a informacemi zprostředkovanými interní počítačovou sítí spojující všechna pracoviště,
- na organizaci pedagogické činnosti se podílejí také metodická sdružení zájmové činnosti a sociální prevence v rámci pracovišť i celého DM; prostor dostávají i žáci prostřednictvím samosprávných orgánů - jejich názory a připomínky k organizaci a řízení jsou respektovány a oceňovány,
- organizace života DM a práce jeho pracovníků se řídí vnitřními směrnicemi, které stanovují postupy a pravidla k organizování jednotlivých činností; na úseku pedagogickém jsou vypracovány i směrnice metodického charakteru, jejichž smyslem je hlavně sjednocovat postup vychovatelů při uznání jejich rozhodovací autonomie anebo pomoci v rozhodování o některých úkonech,
- v personální práci jsou uplatňovány zejména tyto principy: plná odborná kvalifikovanost dle zákona, systematické periodické pracovní hodnocení všech pracovníků, které jim pravidelně poskytuje zpětnou vazbu k jejich práci a jehož nedílnou součástí je sebehodnocení; na základě hodnocení je plánován s pracovníky jejich další profesní rozvoj,
- organizace má také dobře propracovaný systém uvádění začínajících pracovníků,
- mezi základní znaky pedagogického kolektivu patří: profesionalita a náročnost skloubená s lidským osobním a empatickým přístupem, otevřenost výměně zkušeností a aktivní spolupráci, schopnost vést se žáky i jejich rodiči konstruktivní dialog; vychovatelé podporují rozvoj samostatnosti, odpovědnosti a občanských kompetencí žáků tím, že je zapojují do rozhodování o věcech, které se jich týkají, poskytují jim příležitost vyjadřovat a obhajovat vlastní názory,
- vedení DM věnuje zvláštní pozornost pracovní spokojenosti pracovníků v DM; při posledním měření standardizovaným dotazníkem v roce 2016 bylo zjištěno, že mezi silné stránky řízení patří např. možnost profesního růstu, vztah pracovníků k organizaci, interpersonální vztahy na pracovišti, organizace práce nebo vztahy s přímým nadřízeným; naopak větší pozornost je třeba věnovat prohloubení spolupráce mezi jednotlivými úseky,
- důraz je kladen také na aktivní spolupráci se zákonnými zástupci a rodiči žáků a studentů, školami a dalšími institucemi a organizacemi, které přispívají k naplňování cílů školského zařízení; DM má jasně nastavený mechanismus přenosu podnětů a jejich projednání s partnery, jako zpětnou vazbu průběžně využívá i dotazníková šetření; zejména spolupráce s rodiči patří mezi silné stránky organizace.

b. Priority v oblasti řízení:

- nadále pracovat na udržování a z kvalitňování pracovního a psychosociálního klimatu na všech pracovištích tzn. především sjednocovat základní přístupy k výchově a chování žáků, uplatňovat principy kolegiality a spolupráce,
- vytvářet prostor pro další participaci žáků, zákonných zástupců a rodičů na organizaci a řízení DM,
- průběžně vyhodnocovat funkčnost organizační struktury v DM; důraz klást na plánování, kvalitní organizaci, systematické monitorování,

- postupně a přirozenou cestou obměňovat pracovní kolektiv při dodržení zásady úplnosti požadovaného vzdělání a kompetencí vhodných pro naplnění strategických cílů organizace u nových pracovníků; systémově se připravovat na obměnu na pozicích vedoucích pracovníků,
- pokračovat v zapojování DM do projektů, grantů a dotací - upřednostňovat programy posilující kvalitní vzdělávání, další specializaci pracovníků, jazykovou gramotnost apod.

c. Strategie k naplnění priorit řízení:

- mít objektivní informace o pracovní spokojenosti pracovníků, znát jejich požadavky, věcně posuzovat jejich podněty ke zkvalitnění organizace práce,
- vyvarovat se všech forem nerovného přístupu, průběžně konkretizovat kritéria pracovního hodnocení, zprůhledňovat řídicí akty poskytováním věrohodných informací,
- vzdělávat a metodicky vést vedoucí úseků v oblasti plánování, organizování práce a motivace, poskytování metodické pomoci podřízeným a kontroly a hodnocení jejich práce,
- při přijímání nových pracovníků a výběru vedoucích pracovníků vycházet z předem stanovených podmínek, zejména jasných pracovních kompetencí, jimiž budou schopni přispívat k naplnění koncepčních záměrů DM.

2.4. Materiální a finanční podmínky

a. Analýza aktuálního stavu

- všechny budovy DM prošly v minulosti rozsáhlými rekonstrukcemi a modernizacemi; pro zlepšení přípravy na vyučování bylo provedeno zasítování všech objektů, zakoupena výpočetní technika a odborné programy pro výuku, dále byly vybudovány odborné učebny a posilovny; tohoto stavu bylo dosaženo každoroční realizací stavebních prací, oprav a údržby zvláště na pracovištích Hradecká a J. Masaryka, čímž došlo k vyrovnání podmínek na všech pracovištích DM po sloučení,
- stále se zlepšující kvalita ubytování i podmínky pro volnočasové aktivity je podmíněna schopností vedení získávat průběžně investice², ale i účelně využívat výnosy z doplňkové činnosti (cca 500 tis. Kč ročně) pro obnovu vybavení DM; v roce 2017 byla činnost organizace ze 40 % kryta vlastní ekonomickou činností,
- podmínky ubytování hodnotí pozitivně 80 % žáků a přes 90 % zákonných zástupců, rodičů a vychovatelů; společenské prostory pro volný čas a odborné pracovny pro zájmovou činnost vyhovují více než 90 % žáků, včetně jejich vybavení zařízením a pomůckami,
- příspěvek na provoz od zřizovatele, dotace ze státního rozpočtu a příjmy z dalších zdrojů (doplňková činnost, dotační programy, dary rodičů aj.) jsou dostatečné k zajištění provozního standardu; problémem zůstává finanční zajištění náležitého dohledu nad žáky pedagogickými pracovníky při nepřetržitém provozu na všech třech pracovištích, stejně jako personální zajištění těchto budov provozními pracovníky (v současnosti částečně řešeno formou služby).

b. Priority:

- realizovat úkoly stanovené plány ozdravných opatření a materiálního rozvoje organizace, zaměřit se zejména na dokončení rekonstrukcí a oprav budov s důrazem na zateplení objektu Hradecká, instalaci elektrického požárního systému na budovách Hradecká a J. Masaryka,

² Např. prostředky na investiční akce ve výši 27 mil. Kč a dalších 37 mil. Kč na neinvestiční akce za období 2012 až 2017 byly investovány zejména do zateplení budov, opravy balkonů, modernizace výtahů, rekonstrukce elektroinstalace, sociálních zařízení, datových rozvodů, modernizace školní jídelny včetně vybudování skaldy potravin atd.

rekonstrukci elektrických rozvodů na budově J. Masaryka a tím dále snižovat energetickou náročnost provozu a materiálové náklady a zvyšovat bezpečnost objektů,

- vyčlenit prostředky na postupnou obnovu a modernizaci odborných pracoven pro zájmovou činnost (např. keramické dílny), výpočetní techniky pro potřeby žáků i pracovníků,
- hledat další možnosti získání mimorozpočtových zdrojů např. rozšiřováním doplňkové činnosti v oblasti ubytování a stravování cizích osob.

c. Strategie:

- optimalizovat finanční a investiční politiku organizace s ohledem na potřeby jejího rozvoje, včas zakládat projekty údržby a oprav budov a zařízení v souladu s dlouhodobými plány rozvoje zejména v oblasti sociálního zázemí, kvalitního a účelného vybavení ložnic a materiálně technického zabezpečení zájmových aktivit,
- zajistit finanční prostředky pro realizaci prioritních úkolů, mimo jiné z dotačních programů, účelových dotací zřizovatele nebo doplňkové činnosti.

3. Organizační opatření

- Vyhodnocovat plnění Koncepce na poradách vedení DMIŠJ jednou ročně.
Zodpovídá: ředitel Termín: do 20. 8., každoročně
- Priority a aktuální úkoly zapracovávat do ročních plánů útvarů a úseku DM. Zapojit tak do plnění záměrů koncepce co nejširší okruh zaměstnanců.
Zodpovídají: vedoucí útvarů Termín: do 1. 9., každoročně

Hradec Králové dne 4. 3. 2018

Mgr. Sylva Nekolová, ředitelka

Projednáno a schváleno na provozní poradě dne 23. 6. 2018